

3.4

Vstoupí KRÁLOVNA a POLONIUS.

POLONIUS:

Hned přijde. Musíte s ním mluvit přísně.
Vytkněte mu ty jeho neúnosné šprýmy,
ať ví, že Vaše Milost dosud stojí
jak stěna mezi ním a velkou zlostí.
Já budu mlčet zde. Vy, prosím vás,
s ním mluvte zcela otevřeně.

HAMLET (*za scénou*):

Matko! Matko! Matko!

KRÁLOVNA:

Spolehněte se. Žádné strachy. – Jděte stranou,
slyším ho. Už jde.

Vstoupí HAMLET.

HAMLET:

Tak co je, matko, co se děje?

KRÁLOVNA:

Hamlete, ty ses těžce dotkl svého otce.

HAMLET:

Matko, vy jste se těžce dotkla mého otce.

KRÁLOVNA:

Tak dost, dost, vaše odpověď je nemístná.

HAMLET:

Jen dál, dál, vaše námitka je neřestná.

KRÁLOVNA:

No tohle, Hamlete!

HAMLET:

O co jde teď?

KRÁLOVNA:

Zapomněl jste, kdo jsem?

HAMLET:

Ne, to já ksakru vím.

Jste královna, manželka svého švagra
a – bohužel! – jste také moje matka.

KRÁLOVNA:

Vidím, že s vámi musí mluvit lepší řečník.

HAMLET:

Tak dost; a posadit se, ani hnout;
neuděláte krok, dokud vám nenastavím
zrcadlo, abyste viděla svoje nitro.

KRÁLOVNA:

Co mi chceš udělat? Ty mě chceš zavraždit?
Pomoc! Pomoc!

POLONIUS (za zástěnou):

Tak pomoc! Pomoc! Pomoc!

HAMLET:

Co je to? Krysa? Už je po ní! Sáším dukát, že nežije.
(Bodne do goblénu.)

POLONIUS:

Ach, on mě zabil!
(Zemře.)

KRÁLOVNA:

Cos to udělal?

HAMLET:

Já nevím. Je to král?

KRÁLOVNA:

Takový bezhlavý, krvavý čin.

HAMLET:

Krvavý čin! – Matinko, téměř stejně hnusný,
jak zabít krále a pak si vzít jeho bratra.

KRÁLOVNA:

Jak zabít krále?

HAMLET:

Ano, slyšela jste dobře.

(Odkryje závěs a spatří Polonia.)

Ty bídný, prchlivý, dotěrný blázne, sbohem.
Myslel jsem, že jsi někdo lepší. Máš, cos chtěl.
Jak vidíš, být všetečný je nebezpečné.
Přestaňte lomit rukama a sedněte si:
budu vám lámat srdce, pokud ovšem je
z propustné látky, jestli je pekelný zvyk
natolik nezakalil, že je obrněné
a obehnané hradbou proti lidským citům.

KRÁLOVNA:

A co jsem provedla, že si ty troufáš
tak drze do mě sekat jazykem?

HAMLET:

Čin,

jenž pokaňkává ruměncem a krásu studu
a mravnost nazývá jen pokrytectvím,
jenž strhává nevinné lásce růži z čela
a vpaluje tam cejch; a jenž svatební sliby
přetváří ve falešné kletby hráčů v kostky.
Takový skutek, který manželství
rve duši z těla, který z nábožnosti dělá
jen zmatený proud slov. Nebesům hoří líce,
ano, i tato složitá a tvrdá masa
má tvář zkřivenou bolestí; to jednání ji
skličuje jak poslední soud.

KRÁLOVNA:

Ach jaké jednání,

že už sám prolog burácí a hřmí?

HAMLET:

Podívejte se na ten obraz a teď sem:
podobizny dvou bratrů. Vidíte,
jaká v tom obličejí byla ušlechtilost –
vlasy jak Hyperion, čelo Jupitera,
zrak Martův, hrozivý a velitelský,
postava jako herold Merkur, jenž se zrovna
snesl na horu líbající nebesa;
tak dokonalé spojení a tvar,
že každý bůh na něho vtiskl svoji pečeť,
aby zaručil světu, toto že je muž.
To byl váš manžel. – Podívejte se,
co následuje: tohle je váš manžel –
snětivé zrno ničící zdravého bratra.
Máte vy vůbec oči? Jak jste mohla
opustit tuto krásnou horskou pastvinu
a sytit se na tomhle močále?
Tak máte oči? Nemůžete tvrdit,

že je to láska; vždyť ve vašem věku
jsou bouře krve krotké, pokorné,
ve službách rozumu. A jaký rozum
by udělal krok odtud sem? Cit jistě máte,
jinak by vás nic nevzrušilo. Jenomže
ten cit je zchromlý. Žádné šílenství
by takhle nezbloudilo, žádný cit
se nedá natolik zotročit nadšením,
aby si nenechal špetičku soudnosti,
jež by mu pomohla ten rozdíl zvážit.
V té hře na slepou bábu vás ošulil ďábel!
Ani zrak bez citu, cit bez očí,
sluch bez rukou či zraku, nebo pouhý čich,
ani jediná ochablá částička citu
by nemohla být takhle tupá.
Hanbo! Kde je tvůj stud? Když dokážeš se,
ty vzpurné peklo, vzbouřit v kostech vdané ženy,
ohnivé mládí může klidně mít ctnost z vosku
a rozpouštět se vlastním žářem. K čemu křičet „hanba!“,
žene-li do útoku nutkající vášeň,
jestliže stejně divoce zde pálí mráz
a chtíči přisluhuje mozek?

KRÁLOVNA:

Hamlete, dost!

Ty obracíš můj pohled přímo do duše
a já v ní vidím spečené a černé skvrny,
které nechtějí blednout.

HAMLET:

A tak žít,
v zatuchlém puchu propocené postele
prosáklé špatnostmi se cukrovat
a milovat se po celém tom hnusném
prasečím chlívě –

KRÁLOVNA:

Víc mi neříkej!

Ta slova mě bodají do uší jak dýky.
Hamlete, prosím tě, dost!

HAMLET:

Vrah a padouch,
otrok, jenž není ani tisícinou
vašeho dřívějšího manžela,
král šašek, zloděj království a vlády,
ten vzácný diadém ukradl z police
a vrazil do kapsy!

KRÁLOVNA:

Už přestaň! Dost!

HAMLET:

Král z odstřižků a záplat –
(*Vstoupí Duch.*)

Zachraňte mě a skryjte svými křídly,
nebeské strážě! – Co si Vaše Milost přeje?

KRÁLOVNA:

Hrůza, je šílený.

HAMLET:

Nepřicházíte kárat liknavého syna,
že propás čas i hněv, že opomíjí
splnit váš naléhavý, vzácný rozkaz?
Povězte!

DUCH:

Nezapomeň: moje návštěva
chce pouze přibrousit tvůj otupělý záměr.
Podívej: na tvé matce sedí zděšení.
Vkroč mezi ni a její zápolící duši
– představy mají v slabém těle velkou sílu –
a mluv s ní, Hamlete.

HAMLET:

Co je vám, paní?

KRÁLOVNA:

A co je vám,
že obracíte svůj zrak do prázdna
a povídáte si s nehmotným vzduchem?
Z očí se vám zmateně rozhlíží váš duch
a jako při poplachu spící vojáci
oživil v lůžku i váš vlas a vztyčil se
a stojí vzpřímeně. Ach milý synu,
pokropte žár a plameny své choroby
chladivou rozvahou. Na co se díváte?

HAMLET:

Na něho, na něho. Vidíte, jak je bledý?
Tou svojí podobou a osudem
by mohl kázat kamenům a dojal by je.
Nedívejte se na mě, jinak promění
váš smutný výraz můj sveřepý záměr,
že ztratí barvu: nepoteče krev, leč slzy.

KRÁLOVNA:

Komu to říkáte?

HAMLET:

Vy nevidíte nic?

KRÁLOVNA:

Nic, vůbec nic. Však co tam je, to vidím.

HAMLET:

A nic jste neslyšela?

KRÁLOVNA:

Nic, jenom nás dva.

HAMLET:

Podívejte se! Vidíte ho? Plíží se pryč!
Můj otec, v šatech, které vždycky nosil.
Vidíte, tam je, právě teď jde dveřmi ven!

Odejde DUCH.